

Zjištění prezentovaná v této tematické zprávě vycházejí z informací získaných v několika vzájemně se doplňujících částech šetření. Prvním typem šetření byla tematická inspekční činnost, která byla provedena na výběrovém souboru středních škol poskytujících vzdělání v maturitních i nematuritních oborech vzdělání a která zahrnovala:

- zjišťování informací o materiálních, organizačních a personálních podmínkách rozvoje sociální gramotnosti v navštívených středních školách, a to primárně prostřednictvím rozhovoru s ředitelem školy;
- hospitace ve výuce různých předmětů na středních školách, které poskytly především informace o průběhu vzdělávání se vztahem k rozvoji sociální gramotnosti žáků.⁵

Pro ilustraci daného konkrétního jevu jsou v rámečcích uvedeny také vybrané případové studie středních škol navštívených během tematicky zaměřené prezenční inspekční činnosti.

Druhým typem šetření bylo výběrové zjišťování dosažené úrovně sociální gramotnosti žáků maturitních oborů vzdělání, konkrétně žáků 3. ročníku středních škol, které bylo realizováno testovou formou v prostředí inspekčního systému elektronického testování InspIS SET. Podoba šetření umožnila hodnotit dosaženou úroveň sociální gramotnosti vzhledem k vybraným charakteristikám žáků a jejich škol (např. pohlaví žáka, studovaný obor žáka, zřizovatel školy a další).

Další informace k výběrovému zjišťování dosažené úrovně sociální gramotnosti žáků poskytlo elektronické dotazování žáků a rovněž učitelů středních škol, které byly do výběrového zjišťování zařazeny. Dotazováním učitelů prostřednictvím inspekčního elektronického zjišťování byly získány doplňující informace týkající se podmínek a průběhu vzdělávání, respektive učitelů vnímaných překážek rozvoje sociální gramotnosti žáků. Otázky žakovského dotazníku se zaměřily na otázku, jak své sociální dovednosti hodnotí samotní dotazovaní žáci.

Tabulka č. 1 uvádí počty škol, hospitací, učitelů a žáků zapojených do jednotlivých dílčích částí šetření. Další popisné informace k výběrovému zjišťování poskytuje příloha č. 1. Počet navštívených středních škol je oproti původnímu záměru nižší, a to v důsledku přerušení prezenční výuky ve školách z důvodu pandemie virového onemocnění covidu-19.

TABULKA 1 | Základní charakteristiky dílčích typů šetření

Tematická inspekční činnost	Počet škol		Počet hospitací	
Celkem	74		883	
Výběrové zjišťování výsledků	Počet škol	Počet žáků test	Počet žáků dotazník	Počet učitelů
Celkem	297	15 406	15 244	851

Vedle uvedených šetření jsou v tematické zprávě využity také vybrané informace z jiných šetření ČŠI a ze starších tematických zpráv ČŠI věnujících se rozvoji sociální gramotnosti žáků.⁶

⁵ Na odborné předměty připadá 35 % navštívených hodin výuky, na český jazyk a cizí jazyky 31 % navštívených hodin, na přírodovědné předměty a matematiku 17 % navštívených hodin výuky a na společenskovední předměty také 17 % navštívených hodin.

⁶ K těmto zprávám patří také: (a) ČŠI (2018). Rozvoj sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018. Tematická zpráva. Praha: Česká školní inspekce. (b) ČŠI (2016). Rozvoj čtenářské, matematické a sociální gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2015/2016. Tematická zpráva. Praha: Česká školní inspekce. Všechny v textu citované zprávy ČŠI jsou k dispozici na www.csier.cz.